

ברכות יב: (המשנה) עד יד. (ש) 8

ביאורי מושגים
 הראשונים נחלקו מה היקף חיוב ק"ש מהתורה. רק הפסוק הראשון, הפרשה הראשונה, או כל הפרשות. שתי שיטות חריגות ומעניינות הן: שיטת ר' יונה - מהתורה החיוב הוא להגיד פסוק מהתורה - איזה שרוצים, ושיטת הפרי חדש (שהיה אחרון) שהחיוב מהתורה הוא על שתי הפרשות הראשונות - שיטה המשתלבת היטב עם לשון הפסוקים.

משנה

חיוב הזכרת יצי"מ - 'כל ימי חייד'
בן זומא: 'ימי חייד' - הימים, 'כל ימי חייד' - הלילות,
חכמים: 'ימי חייד' - העולם הזה, 'כל ימי חייד' - ימות המשיח.

'ולא יאמר חי ה' אשר העלה... כי אם... ואשר הביא... מארץ צפונה ומכל הארצות'
 כולם מודים שלעתיד לבוא עיקר ההודאה תהיה על שיעבוד המלכיות.
 המח' היא האם ההודאה על יציאת מצרים תשאר בשוליים או שתמחק לגמרי.

שינוי השמות של האבות
 1. אברהם ושרה היו בהתחלה מכוונים רק כלפי עמם (אברם - אב לארם, שרי - לאומתה), אחרי שינוי השם, הכוונה כלפי כל העולם,
 2. שינוי השם של אברהם ושרה היה מלא (והקורא לאברהם - 'אברם' עובר בלאו או בעשה) שינוי השם של יעקב היה רק תוספת (ולא מחיקה של השם הקודם)

פרק שני

פירוש 'כיוון ליבו':
 1. התכוון לצאת ידי חובה - מצוות צריכות כוונה,
 2. התכוון לקרוא (ולא להגיה) - מצוות אינן צריכות כוונה

משנה

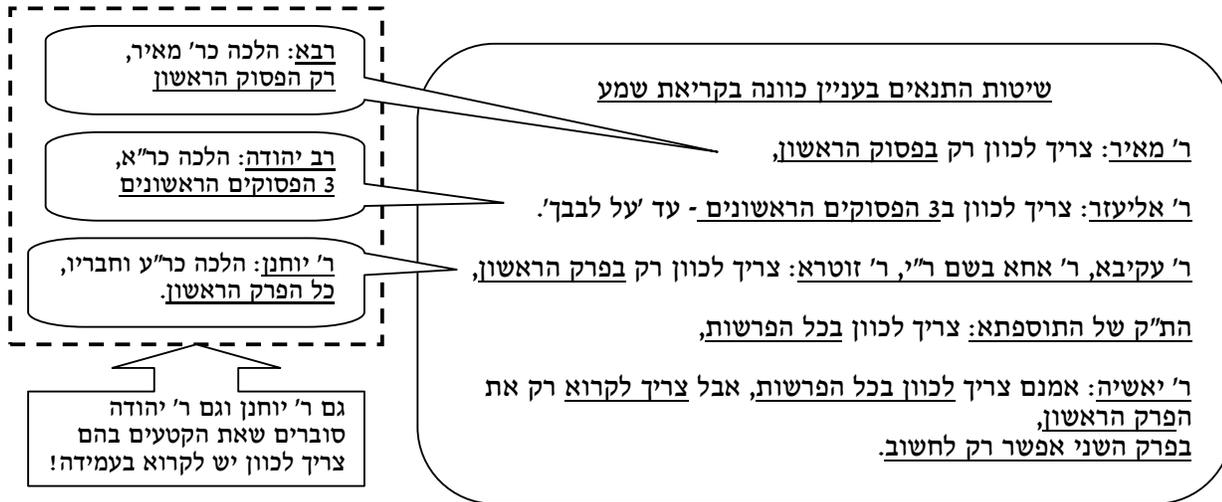
1. הקורא בתורה בזמן שבו חייבים בק"ש - אם כיוון לבו יצא ידי חובה,
 2. מהם בין הפרקים: בין ברכה לברכה, בין ברכה לשמע, בין פרשה לפרשה. בין 'ציצית' ל'אמת ויציב' - מח'
 3. בין הפרקים: שואל - מפני הכבוד, משיב - ר' מאיר: מפני הכבוד, ר' יהודה: לכל אדם.
בתוך הפרק: שואל - מפני היראה, משיב - ר' מאיר: מפני היראה ר' יהודה: מפני הכבוד.
 4. 'שמע' ראשונה: כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים, 'והיה אם שמוע שניה: כיוון שהיא נוהגת גם בלילה

ברייתא

באיזה שפה ניתן לקרוא את שמע:
רבי: רק בעברית כפי שנכתבה הפרשה, **חכמים:** בכל לשון, **הקורא ולא השמיע לאוזנו:** **רבי:** לא יצא, **חכמים:** יצא

טעמו של רבי: 'שמע' - השמע לאוזן,
'והיו' - דווקא בלשון זאת,
'הדברים' - שלא יקרא למפרע.

טעמם של חכמים: 'שמע' - בכל לשון שאתה שומע,
'והיו' - שלא יקרא למפרע.
'הדברים' - לא דורשים.

הלכות הפסוק הראשון

1. סומכוס: צריך להאריך ב'אחד',
 הגבלות: א. יאריך ב'ד' ויזהר שלא יחטוף את ה'ח'
 ב. לא יאריך יותר משיעור המלכת ה' בארבעה רוחות ולמעלה ולמטה,

2. בגלל מגבלות השיעור היה קורא רבי רק את הפסוק הראשון בזמן,
 הערות: 1. בנו של רבי ובר קפרא נחלקו האם רבי היה משלים את שאר הפרשה מאוחר יותר,
 2. כולם מודים שרבי היה דואג לשלב בשיעור הזכרת יציאת מצרים.

3. רב: אמר פסוק ראשון ונרדם באונס - יצא
 וכך נהגו ר' נחמן ורבה כשנאנסו.

ר' יוסף: אסור לקרוא ק"ש כששוכבים על הגב,
 אסור גם לישון על הגב. (ריב"ל קילל את מי שעשה כן)
 ההבדל הוא שלגבי שינה אם הוא מוטה קצת זה בסדר ולגבי ק"ש אסור גם מוטה בעל בשר - מותר גם לקרוא מוטה.